

Aan de leden van de raad

behandeld door Mart oude Egbrink

afdeling MO

telefoon

Ons kenmerk 1624-96-MO-M

uw kenmerk

bijlagen

*Steenwijk
(verzendsdatum)*

23 JUNI 2016

Onderwerp De hulp bij het huishouden tot 1 januari 2017

Geachte raad,

Op 18 mei jongstleden heeft de Centrale Raad van Beroep uitspraak gedaan over de hulp bij het huishouden (HH). De kern van de uitspraak van de CRvB is dat de hulp bij het huishouden als gemeentelijke voorziening valt onder de werking van de Wmo 2015. Het is mogelijk deze hulp in zowel een algemene voorziening (AV) als een maatwerkvoorziening (MV) aan te bieden. Uit de rechterlijke uitspraak is tevens gebleken dat er in een AV sprake moet zijn van een contract tussen gemeente en aanbieder, de AV moet door of namens de overheid geleverd worden. In Steenwijkerland wordt momenteel binnen onze huidige AV geen HH door of namens de overheid geleverd. Onze AV voldoet dus niet in de zin dat door of namens de gemeente ook HH wordt geleverd.

Op 10 mei jongstleden is uw raad tijdens een presentatie reeds geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de hulp bij het huishouden. Na de uitspraak van de CRvB heeft u op 23 mei vragen gesteld inzake de consequenties van deze uitspraak. Vragen die ook onze aandacht hebben. Wij staan daarbij voor een zorgvuldige aanpak.

In voorbereiding op de uitspraak van de CRvB is er gewerkt aan diverse scenario's voor de inrichting van de hulp bij het huishouden. Na de uitspraak van de CRvB hebben wij op 31 mei besloten u voor te stellen de HH1 en HH2 als maatwerkvoorziening aan te bieden per 1 januari 2017. Over dit voorstel heeft u reeds gedebatteerd op 14 juni in de politieke markt.

Aangezien ons voorstel aan uw raad een beleidswijziging inhoudt betekent dit dat goed gekeken moet worden naar wat deze overgang voor de cliënten betekent. Hierover ging ook een gedeelte van uw raadvragen van 23 mei jongstleden. Per brief van 7 juni hebben wij u laten weten dat we vanwege de benodigde zorgvuldigheid in dit proces onze overwegingen ook met de adviesraad sociaal domein wilden bespreken. Inmiddels heeft dit overleg plaatsgevonden en informeren we u graag over de consequenties van de uitspraak voor cliënten in de periode vanaf en tot 1 januari 2017. Hiermee vertrouwen we er tevens op – in samenhang met het raadsvoorstel “hulp bij het huishouden” – al uw vragen van 23 mei jongstleden beantwoord te hebben.

Situatie vanaf 1 januari 2017

Na de uitspraak van 18 mei hebben wij besloten u voor te stellen om per 1 januari 2017 zowel de HH1 (schoonmaakondersteuning) als de HH2 (regie op het huishouden) als maatwerkvoorziening aan te bieden (en daarvoor beide in te kopen). Dit voorgestelde systeem kan voor een gedeelte gezien worden als een "herinvoering" van wat de gemeente in het verleden ook had: een maatwerkvoorziening HH1 en HH2. Het verschil tussen dit alternatief en de oude situatie van voor 2015 is echter het uitgangspunt dat meer dan voorheen wordt ingezet op iemands zelfredzaamheid. Mocht dit niet toereikend zijn, dan komt men in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. Zowel de HH1 als de HH2 kan worden geleverd als zorg in natura waarbij men de hulp ontvangt van een aanbieder of als PGB. In beide gevallen is sprake van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage via het CAK. Bij een PGB voor HH1 is het mogelijk om de huidige dienstverlener aan huis te behouden voor de inwoners die dat willen.

Financieel hebben de wijzigingen ook gevolgen. In het voorstel is voor het jaar 2017 een tekort geraamd van bijna €600.000 en is hier tevens dekking voor aangegeven. Vanwege de verschillende onzekerheden en aannames met betrekking tot de toekomstige ontwikkelingen is momenteel moeilijk te voorspellen hoe de financiën zich na 2017 ontwikkelen. Hiervoor zal in 2017 meer informatie beschikbaar komen zodat op basis daarvan keuzes gemaakt kunnen worden voor een (financieel) bestendige hulp bij het huishouden.

Het voorstel is dit nieuwe systeem in te laten gaan op 1 januari 2017. Deze datum is gekozen om de inwoners zorgvuldig te kunnen begeleiden in de overgang en daarover goed te kunnen communiceren. Ook zijn we op 1 januari uitgekomen vanwege aflopende contracten en verplichte aanbestedingstermijnen.

Als gevolg van dit nieuwe systeem zal per 1 januari 2017 een einde komen aan de compensatieregeling. Het al dan niet continueren van het bemiddelingsbureau HuisTipTop wordt nog onderzocht.

Situatie tot 1 januari 2017

De vraag is hoe de bestaande cliënten HH nu zo goed mogelijk te begeleiden naar het nieuwe systeem met een maatwerkvoorziening HH1 en een maatwerkvoorziening HH2. Een erg belangrijk uitgangspunt daarbij is zorgvuldigheid en goede communicatie om de continuïteit van zorg te borgen en de overgang zo goed mogelijk plaats te laten vinden. In die opdracht is het goed om een aantal groepen cliënten te onderscheiden.

De grootste groep cliënten (ongeveer 80%) betreft de inwoners die gebruik maken van de compensatieregeling (en al dan niet voorheen een individuele voorziening HH kregen). Om hier continuïteit van ondersteuning te kunnen bieden is het noodzakelijk dat de huidige compensatie van de inwoners verlengd wordt tot 1 januari 2017. Op deze manier kunnen zij tot in ieder geval die datum hun vertrouwde hulp houden. De consequenties op een rij:

- Huidige compensatie wordt verlengd tot 1 januari zodat men de vertrouwde hulp kan behouden.
- Per 1 januari zal men instromen in de maatwerkvoorziening. Hierbij heeft men de keuze uit zorg in natura of een PGB. Met een PGB kan men – met instemming van de hulp – de vertrouwde hulp houden. Men zal een eigen bijdrage via het CAK betalen.

- Indien men eerder dan 1 januari een maatwerkvoorziening nodig acht dan volgt na melding een onderzoek. Indien men vervolgens ondersteuning nodig heeft dan kan men kiezen uit zorg in natura of een PGB. Het PGB tarief voor dienstverleners aan huis is hierbij €14 euro per uur. Op deze manier is het ook voor de hulp aantrekkelijk om als DVAH-er door te gaan indien de cliënt graag door wil met dezelfde hulp. Deze €14 is namelijk een verhoging voor hulpen ten opzichte van wat nu als maximale compensatie wordt geboden (€12,50 per uur).
- Over al deze zaken wordt de inwoner voor 1 oktober per brief persoonlijk geïnformeerd met daarbij een beschikking voor het aantal uren ondersteuning per 1 januari 2017. Indien de uren niet meer voldoen vindt er onderzoek naar de individuele situatie plaats.

De tweede groep cliënten zijn die inwoners die al dan niet gebruik maken van de algemene voorziening (HuisTipTop), niet gecompenseerd worden, maar voor 1 juli 2015 wel een maatwerkvoorziening ontvingen. Door middel van bestandsvergelijkingen zal bekeken moeten worden uit welke inwoners deze groep bestaat. Zo kunnen er inwoners overleden zijn of verhuisd naar een andere gemeente. Voor zover deze groep te identificeren valt zijn de consequenties:

- Per 1 januari zal men – daar waar nodig - instromen in de maatwerkvoorziening. Hierbij heeft men de keuze uit zorg in natura of een PGB. Met een PGB kan men – met instemming van de hulp – de vertrouwde hulp houden. Men zal een eigen bijdrage via het CAK betalen.
- Indien men eerder dan 1 januari een maatwerkvoorziening nodig acht dan volgt na melding een onderzoek.
- Over al deze zaken wordt de inwoner voor 1 oktober per brief persoonlijk geïnformeerd met daarbij een beschikking voor het aantal uren ondersteuning per 1 januari 2017. Indien de uren niet meer voldoen volgens de cliënt vindt er onderzoek naar de individuele situatie plaats. In juni/juli zal tevens communicatie via de media plaatsvinden.

Voor zowel de eerste als de tweede groep geldt dat de toenmalige beschikkingen van de inwoners voor 1 juli 2015 zijn afgelopen of daar waar een beschikking langer doorliep destijds een nieuwe beschikking is afgegeven met als einddatum 30 juni 2015. Aan deze beschikkingen kunnen dus geen rechten meer worden ontleend. Dit houdt ook in dat er geen vergoeding mogelijk is voor eventuele meerkosten die zijn gemaakt tot 18 mei 2016. Het gaat daarbij om eventuele meerkosten van het huidige systeem in vergelijking met de situatie voor 1 juli 2015.

Vanaf 18 mei 2016 is vanwege de uitspraak van de CRvB ons huidige systeem niet volledig in lijn met de Wmo 2015. Als gevolg hiervan zullen aantoonbare meerkosten vanaf 18 mei wel vergoed worden en zullen inwoners die zich in die gevallen melden tevens na onderzoek direct naar een maatwerkvoorziening HH1 overgezet worden. Tot 1 januari 2017 doorloopt de gemeente een zorgvuldig proces om de continuïteit van zorg te borgen. Daar waar nodig kunnen inwoners echter wel eerder dan 1 januari mogelijk instromen in een maatwerkvoorziening.

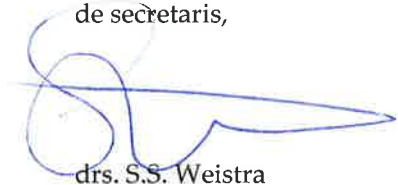
Als derde en laatste groep zijn er inwoners die gebruik maken van een dienstverlener aan huis of op een andere manier schoonmaakondersteuning betrekken, maar die niet gecompenseerd worden en voorheen ook nog geen indicatie voor een individuele voorziening hadden. Omdat niet bekend is welke inwoners dit zijn, zal hierover via de media en andere kanalen gecommuniceerd worden. Zodra deze inwoners - als ook nieuwe cliënten – zich melden, zal onderzoek plaats vinden en indien nodig een maatwerkvoorziening verstrekt worden.

Voor deze groep zal niet – zoals voor de eerste groep wel – de mogelijkheid zijn tot 1 januari gebruik te maken van de huidige compensatieregeling. Dit zou namelijk tot meerdere wijzigingen in de situatie van een inwoner leiden in enkele maanden tijd.

Samenvattend komt voorgaande er op neer dat – bij instemming van uw raad met het raadsvoorstel “hulp bij het huishouden” die op 28 juni op uw agenda staat – het nieuwe systeem rondom de hulp bij het huishouden in gaat op 1 januari 2017. Tot die tijd kunnen inwoners – door toepassing van de door uw raad vastgestelde compensatieregeling – hun vertrouwde hulp behouden. Mogelijkerwijs kan dit ook na 1 januari bij de keuze voor een PGB en indien de hulp ook door wil gaan als dienstverlener aan huis. Daar waar nodig kunnen inwoners eerder dan 1 januari 2017 instromen in een maatwerkvoorziening. Over de veranderingen wordt veruit de grootste groep cliënten persoonlijk benaderd. Aanvullend zal er via andere kanalen aandacht zijn voor de veranderingen. Naast de voordelen voor de cliënten brengt deze aanpak tevens met zich mee dat aanbieders voldoende tijd hebben om zich goed voor te bereiden op de nieuwe situatie.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris,

drs. S.S. Weistra

de burgemeester,

M.A.J. van der Tas